

EIND DIT JAAR MEER DUIDELIJKHEID OVER LOCATIES

Smalle duinen en dijken moeten versterkt worden

De derde Kustnota, die afgelopen maand verscheen, ziet zandsuppletie, zowel op het strand als onder water, als een goed middel om de Nederlandse kust tegen de verwachte zeespiegelstijging en erosie te blijven beschermen. De aanleg van hogere en bredere waterkeringen op zwakke plekken langs de kust kan echter niet lang meer worden uitgesteld, vindt het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Aan het einde van dit jaar verschijnt een aparte nota waarin potentiële gebieden voor deze uitbreiding worden aangewezen. Voorkomen moet worden dat een landwaartse verbreding van de waterkering binnenkort geen optie meer zal zijn, aldus het ministerie.

Volgens Verkeer en Waterstaat zal de druk op de kust zowel vanaf zee als van land toenemen door de verwachte klimaatverandering, en met name door de daardoor veroorzaakte versnelde zeespiegelstijging. Daardoor zijn in de toekomst sterkere en bredere waterkeringen noodzakelijk. Maar ook het 'dynamisch handhaven', het aanvullen van zandverliezen op het strand én onder water met suppletiezand, is in het verleden succesvol gebleken. Dit beleid zal worden voortgezet. Het suppleren van zand blijkt efficiënt te zijn, ook onder water, en biedt een structurele oplossing tegen de erosie van de kust.

Onderwatersuppletie is relatief nieuw. Sinds 1995, toen de vorige kustnota uitkwam, zijn acht suppleties onder water uitgevoerd. Deze veroorzaken minder overlast dan strandsuppleties en zijn goedkoper. Maar onderwatersuppleties zijn niet altijd en overal mogelijk. Daar waar een acuut erosieprobleem bestaat, waar de strandhoogte- of breedte marginaal is of waar voor de kust een diepe geul ligt, zijn suppleties op het strand noodzakelijk. De ervaring met onderwatersuppleties zijn tot nu toe positief, maar de methode is nog nieuw vergeleken met strandsuppleties. De monitoring en evaluatie van onderwatersuppletie vergt de komende jaren de nodige aandacht. De aandacht gaat ook uit naar de mogelijke invloed op bestaande havens en haventoeegangen. Waar mogelijk zal gekozen worden voor onderwatersuppleties.

Uit de toegenomen kennis blijkt dat het Nederlands kuststelsel chronisch zand verliest. Vanaf dit jaar worden deze verliezen in principe gecompenseerd door onderwatersuppleties. Om de zandverliezen in dieper water zo betrouwbaar en efficiënt mogelijk

te compenseren, zullen de jaarlijkse kustmetingen worden aangevuld met metingen verder in zee. Gegevens uit het verleden zullen worden geanalyseerd om onzekerheden te verkleinen. Voortaan wil Verkeer en Waterstaat om de vijf jaar de zandbalans in dieper water analyseren en evalueren.

Een manier om de zandverliezen te verkleinen is de aanleg van een harde kustverdediging. Zo is in 1995 aan de noordkant van Texel een dam dwars op de kust aangelegd om de suppletiehoeveelheden ter plaatse te verminderen. Tot nu toe werkt dat, want de jaarlijkse zandverliezen in het betreffende kustvak zijn met 35 procent afgenomen. In de toekomst zullen waarschijnlijk meer situaties voorkomen waarin suppleren een onmogelijke of te dure oplossing is. Bij een lokale afweging tussen suppleren en de aanleg van harde constructies moet de totale zandbalans van de Nederlandse kust worden

bekeken, en niet alleen de lokale kostenoverwegingen, aldus het ministerie.

In de vorige kustnota werd geconstateerd dat het dynamisch duinbeheer niet goed van de grond kwam. Inmiddels is in een groot aantal gebieden sprake van natuurlijke dynamiek van de duinen. In die gebieden is de zeereep natuurlijker geworden, de helmaanplant gestopt en de aanwezige helm vitaler geworden. In een aantal gebieden zijn de mogelijkheden voor dynamisch duinbeheer verkend. Voor de Hollandse kust (behalve bij smalle duinrijen en badplaatsen), Texel en Goeree worden concrete plannen opgesteld om het dynamisch kustbeheer uit te breiden.

Om te voorkomen dat alle zeeweringen verhoogd worden, wordt een risicoanalyse rond de kustplaatsen uitgevoerd. Rond de kustplaatsen worden rode contouren getrokken, waarbuiten een 'nee, tenzij'-afweging geldt voor nieuwe bebouwing en harde infrastructuur. Binnen de contourlijnen is, onder voorwaarden, wel ruimte voor nieuwbouw. Dit beleid wordt pas van kracht als de uitkomsten van het project 'Kustplaatsen en rode contouren' zijn vastgelegd in streek- en bestemmingsplannen. Tot die tijd geldt het interimbeleid van de vierde Nota waterhuishouding.

Om deze maatregelen te financieren heeft het kabinet voor de komende 20 jaar 10,4 miljard gulden gereserveerd. Dat is 2,8 miljard gulden meer dan tot nu toe op de meerjarenbegroting stond. Dit geld is niet alleen voor de kust bestemd, maar ook voor maatregelen tegen wateroverlast in het binnenland. ◀

